

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 12840/2022
28.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Перо Неденић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Маријана Тонић, адвокат из ..., ради вршења родитељског права, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 468/2021 од 03.12.2021. године, у седници одржаној 28.09.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против става I изреке пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 468/2021 од 03.12.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Петровцу на Млави П2 173/2020 од 15.09.2021. године, ставом првим изреке, разведен је брак парничних странака, закључен ...2019. године, пред матичарем општине Петровац на Млави, заведен у матичну књигу венчаних која се води за матично подручје Општине Петровац на Млави, под текућим бројем .. за 2019. годину, између тужиље и туженог, на основу члана 41. Породичног закона. Ставом другим изреке, малолетни син странака ВВ, рођен ...2019. године, додељен је на негу, чување и васпитање мајци АА из ..., која ће вршити самостално родитељско право. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да на име свог доприноса за издржавање мал.сина ВВ плаћа месечно 10.000,00 динара, почев од дана подношења тужбе, па док за то постоје законски разлози, сваког 01.-ог до 05.-ог у месецу за текући месец, а да заостале рате плати одједном у року од 15 дана по правноснажности пресуде на руке његове законске заступнице – мајке АА из Ставом четвртим изреке, одлучено је да се тужбени захтев за више тражено од досуђеног из претходног става изреке, за разлику потраживања месечног износа од 12.000,00 динара, па до досуђеног месечног износа од 10.000,00 динара, на име доприноса за издржавање мал. детета, са обавезом да тужени на име више тражених од досуђених заосталих рата плати одједном, је одбијен као неоснован. Ставом петим изреке, уређен је начин одржавања личних односа туженог као оца, тако што ће тужени да виђа и доводи код себе свог мал. сина ВВ сваког викенда у месецу, почев од петка од 17,00 часова до недеље до 17,00 часова, сваки годишњи одмор оца, сваку непарну нову годину, Божић, Васкрс и рођендане мал. ВВ, као и за крсну славу туженог као оца, а када пође у школу, мал. ВВ ће код оца проводити по половину сваког школског распуста, тако што

ће тужени дете преузимати из домаћинства његове законске заступнице – мајке и враћати га у исто домаћинство. Ставом шестим изреке, за разлику од досуђеног из претходног става пресуде па до траженог тужбом у погледу начина виђења и одржавања личних односа између туженог као оца са својим мал. сином, тужбени захтев је одбијен као неоснован. Ставом седмим изреке, тужени је обавезан да плати тужиљи на име трошкова парничног поступка укупан износ од 157.420,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до исплате.

Апелациони суд у Крагујевцу је, пресудом Гж2 468/2021 од 03.12.2021. године, ставом I изреке, одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио пресуду Основног суда у Петровцу на Млави П2 173/2020 од 15.09.2021. године, у ставу другом и петом изреке. Ставом II изреке, укинута је пресуда исгог суда П2 173/20 од 15.09.2021. године, у ставу трећем и седмом изреке и предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против става I изреке правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио благовремену ревизију из свих законских разлога.

Врховни касациони суд је испитао правноснажну пресуду у побијаном делу, на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 18/20), у вези одредбе члана 202. Породичног закона ("Службени гласник РС", бр. 18/2005...6/2015) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом ревидента се не указује на неку другу битну повреду прописану одредбом члана 407. став 1. тачке 2. и 3. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су брак закључиле ...2019. године и добили сина ВВ, рођеног ...2019. године. Односи између парничних странака су озбиљно и трајно поремећени због чега је првостепени суд, применом одредбе члана 41. Породичног закона, брак парничних странака развео. Тужени је рођен ...1991. године, завршио је вишу школу и запослен је у КЈП "ГГ", а живи у селу ..., у домаћинству са својим родитељима. Тужиља је рођена ...2000. године, завршила је основну школу и незапослена је, а живи у ..., у домаћинству својих родитеља у ком има адекватне услове за раст и развој мал. детета, имајући у виду да је породица материјално ситуирана. Заједница живота парничних странака престала је у новембру 2020. године, тако што је АА напустила породично домаћинство у ком су до тада заједно живели, при чему јој ББ није дозволио да поведе дете, па је мајка о детету информације имала само од ББ, телефонским путем. Центар за социјални рад Општине Петровац и Жагубица је, у свом налазу од 24.03.2021. године, дао мишљење и предлог да мал. дете буде поверено мајци на самостално вршење родитељског права, из разлога што се мајка, од рођења детета свакодневно о њему старала. Дете је ниског календарског узраста у коме му је неопходна брига и старање мајке која у домаћинству својих родитеља има адекватне услове за нормалан раст и развој мал. детета, а има и материјалну подршку породице порекла. Мал. ВВ треба да са оцем проводи сваки викенд, годишњи одмор оца, а касније по половину сваког школског распуста, сваки други верски и државни празник, као и сваки други свој рођендан и очеву крсну славу.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је нашао да је првостепени суд правилно применио материјално право, одредбе члана 272. став 2. и 270. Породичног закона, поверавањем мал. ВВ тужиљи на самостално вршење родитељског права и уређењем одржавања личних односа туженог са мал. ВВ према предложеном моделу органа старатељства, а руководећи се најбољим интересом мал. детета странака. Другостепени суд је закључио да је првостепени суд имао у виду све елементе који се користе при оцени најбољег интереса детета и то: потребе детета, субјективне и објективне околности које се тичу детета (старост, пол, здравствено стање, физичке, менталне, емоционалне, здравствене и образовне потребе детета, везано за родитеље и чланове шире породице, квалитет односа између деце и ових лица и последице које по децу може изазвати одвајање од тих лица, средина у којој деца одрастају и утицај промене средине, квалитет старања о деци и могућност родитеља да задовољи потребе деце и слично), па је ценећи календарски узраст мал. ВВ (две године), упућеност на мајку и њихов међусобни однос тако што тужиља адекватно задовољава потребе мал. детета, чува га, васпитава, подиже уз помоћ шире породице (оца, мајке, браће, сестара, бабе и других лица), а мал. ВВ је у календарском узрасту када му је потребна љубав и пажња мајке.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно применио материјално право при одлучивању побијаним делом пресуде, па су наводи ревидента у ревизији о погрешној примени материјалног права неосновани.

Одредбом члана 272. Породичног закона, прописано је да ако родитељи нису закључили споразум о вршењу родитељског права или суд процени да споразум није у најбољем интересу детета, одлуку о поверавању заједничког детета једном родитељу, о висини доприноса за издржавање од стране другог родитеља и о начину одржавања личних односа детета са другим родитељем, доноси суд. На основу одредбе члана 270. истог Закона, суд је дужан да, пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права, затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима. У спору за заштиту права детета и у спору за вршење, односно лишење родитељског права, суд је увек дужан да се руководи најбољим интересом детета, на основу одредбе члана 266. став 1. Породичног закона.

У конкретном случају, тужиља је, као мајка, кључна фигура у одрастању детета, при чему она није спречавала контакт оца са мал.дететом и у потпуности је спремна да сарађује са туженим у погледу одржавања његових личних односа са мал. дететом. Мајка, у својој примарној породици у којој сада живи, има све адекватне услове за нормалан развој мал. детета и има материјалну подршку своје породице, због чега је у најбољем интересу мал. детета да буде поверено мајци на самостално вршење родитељског права, како су правилно закључили нижестепени судови.

Неосновани су наводи ревизије туженог којима указује на недоследност и противречност налаза и мишљења Центра за социјални рад Општине Петровац и Жагубица, пошто је, супротно наводима ревизије, тај налаз јасан, непротивречан и потпун, а мишљење и предлог дати након што су свеобухватно размотрене породичне, социјалне, емотивне и психофизичке прилике, у којима живе обе парничне странке, као и емотивне потребе, пол и календарски узраст мал. детета.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**